

BELGELERLE

TÜRK TARİHİ DERGİSİ

DÜN/BUGÜN/YARIN

AYLIK DERGİ

KASIM 1997, SAYI 10

300.000 TL.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin Yürütme ve Temsil Organı Heyet-i Temsiliye Karar ve Yazışmaları (VII)

Yay. Haz. Dr. İdil KÜRŞAT

BELGE 1

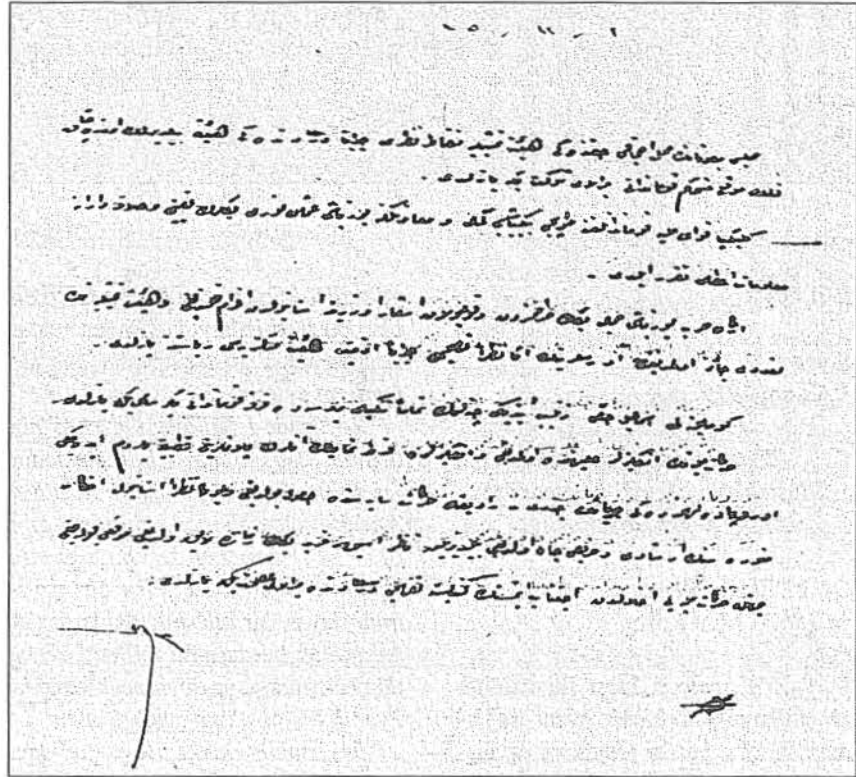
Tarih : 1 Kasım 1919

Konu : 1- Mebusan Meclisinin toplantısı
2- Kilikya Kuvay-ı Milliye Kumandanlığına atamalar
3- Gümölcine'li İsmail Hakkı Çetesi
4- Millî harekâtın İngilizler'e karşı olmadığı ancak onlara yakınlığın, planlarının uygulanmasına yardım edeceği, Avrupa'daki lehimize olan cereyan sebebi ve İstanbul aydın kamuoyunun irşadı Albay İsmet Bey'e yazıldığı:

"Mebusan Meclisi'nin toplanma yeri hakkındaki Heyet-i Temsiliye görüşü cevaben İstanbul'daki Heyete bildirilmek üzere Çanakkale Müstahkem Mevkii Kumandanı Albay Şevki Bey'e yazıldı.

Kilikya Kuvay-ı Milliye Kumandanlığına Topçu Binbaşı Kemal ve yardımcılığına Yüzbaşı Osman Nuri Beylerin atanmasına ve ilgililere bilgi verilmesine karar verildi.

Kurmay Yüzbaşı Cemal Bey tarafından talep edilmesi üzerine İstanbul'dan gönderildiği ve Heyet-i Temsiliye'nin birden fazla adresinin bulunamayacağından adreslerin bu doğrultuda düzeltilmesi cevap olarak İzmit Merkez Heyetine yazıldı.

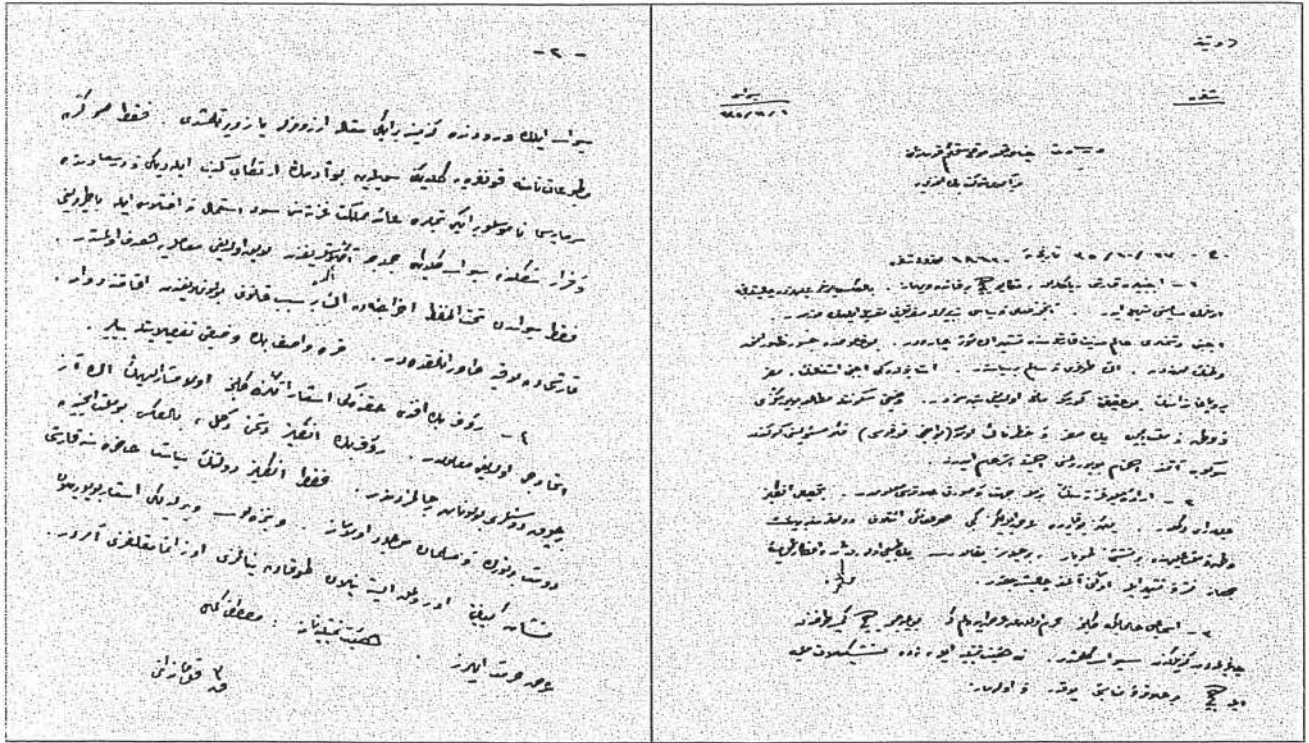
Belge 1

Gümölcine'li İsmail Hakkı'nın düzenlediği çetelerin tamamen etkisiz kılınması Bursa'da Tümen Kumandanı Bekir Sami Bey'e yazıldı.

Millî Harekâtın İngilizlere karşı olmadığını, ancak İngilizlere fazla eğilim gösterilmesinin onların planlarını uygulamaya yardım edeceği, Avrupa'da lehimizdeki cereyanın radikal hareketler sonucunda meydana

geldiği ve bu yönde İstanbul aydın kamu oyunun irşadının gerektiğini, mevki düşkünü olduğu bildirilen eski bakanlardan Ferid Bey'in zamanı gelince layık olduğu yeri bulacağından Millî Harekâtı bozmaktan sakınmasının kendisine bildirilmesi İstanbul'da Albay İsmet Bey'e yazıldı.

Mustafa Kemal''

Belge 2

BELGE 2

Sivas
1 Kasım 1919

**"İstanbul'da Çanakkale
Müstahkem Mevkii Kumandanı
Albay Şevki Beyefendiye**

C - 27 Ekim 1919 tarih
ve 18620 Nolu Şifre

1- Yabancılar karşı ikiyeüzlülük ve dalkavukluk hiçbir yarar sağlamaz. Aksine bunlar aleyhimize çalıştıkça onların işlerini kolaylaştırır. Ancak doğrudan ve siyasî önlemlerle zararlarını değiştirmek, engellemek gerekir. Yabancı düşmanları medeniyet dünyası karşısında açığa çıkarmak (teşhir) en etkili çaredir. Bu hususta cesur davranmak vatanın lehinidir. En doğru ve sağlam siyasettir. İstanbul'daki yabancı işgalinin zararlı propagandalarının bu gerçeği görmeye engel olduğu kuşkusuzdur. Durumu sükunetle düşünmemizi, vatan

ve millet için çok zararlı ve tehlikeli olan bu fikri istilayı kökünden söküp atmaya özen gösterilmesini önemle istirham ederiz.

2- "İrade-i Milliye Gazetesi"nin bizimle bağ ve ilgisi bilinmektedir. Özellikle İngilizlere karşı değildir. Ancak yukarıda açıkladığımız gibi İtilâf Devletlerinden herhangi birinin vatan ve milletimize karşı bir girişimini duyar, bir hilesini yakalarsa doğal olarak bu durumu milletimize ve dünya kamuoyuna duyuracak ve açıklayarak önünü almaya çalışacaktır.

3- İsmail Hakkı Beye gelince, gizli olarak belirtiyim ki, bu çocuk hiç kimse tarafından çağırılmadan kendiliğinden Sivas'a gelmiştir. Ne Heyet-i Temsiliye ile ne de Millî Teşkilâtla hiçbir ilgi ve ilişkisi yoktur ve olamaz. Sivas'a ilk gelişinde kendisine bir iki makale isteğimizle yazdırılmıştı. Fakat sonra Basını Temsil için kongreye geldiğini söyleyen bu adamın yalan söyleyerek rüşvet aldığı ve İstanbul'da sermayesi namuslu bir iki tüccara aid olan

"Memleket Gazetesi"ni kötü idare ve para çalarak batırdığı ve bu nedenle kaçarak Sivas'a geldiği herkesçe anlaşıldığından layık olduğu karşılığı almıştır. Ancak Sivas'tan tutuklanarak çıkarılmasına elde kanuni bir sebep olmadığından kalmasına karşı da ilgisiz davranılmaktadır. Kara Vasıf Bey durumu ayrıntılarıyla anlatabilir.

4- Rauf Bey hakkındaki uyarılarınıza gelince; önce adı geçenin en az ittihatçı olduğu bilinmektedir. Rauf Bey, İngiliz düşmanı değil, aksine İngilizler içinde birçok dostları bulunan ileri gelenlerimizdendir. Ancak İngiliz Devleti'nin bugünkü siyasetine karşı dost bir Türk ve Müslüman olamaz. Venizelos'a verildiği bildirilen nişana, vurulmak istenen tokada yanağımızı uzatmaktığımız anlamındadır.

Saygılarımızı sunarız.

Heyeti-i Temsiliye Adına
Mustafa Kemal"

(Devamı var)